

ETISKA ASPEKTER PÅ VÅRD I LIVETS SLUTSKEDE (7,5 hp)

Ethical Aspects on End-of-Life Care

Nivå: Grundläggande nivå

Ämnesområde: FILOSOFI (fördjupningskurs i etik)

Kurskod: 0253

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet för högskolestudier. Som programkurs i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i teologi och filosofi förutsätter kursen att A-kursen Introduktion till filosofi och teologi (30 hp) är fullgjord. När kursen ingår i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i filosofi bör även Allmän etik (7,5 hp) och Filosofins historia I-II (15 hp) vara fullgjorda. Det är en fördel om man har en viss grundkännedom om de mest betydande medicinsk-etiska teorierna samt har erfarenhet av vård i livets slutskede, antingen som vårdpersonal, själavårdare eller närstående.

Utbildningsmål

Efter genomgången kurs förväntas den studerande:

- definiera centrala begrepp inom ämnet för kursen;
- redogöra för olika etiska teorier och deras respektive inflytande över debatten kring etiska frågor vid vård i livets slutskede;
- analysera principen om dubbel effekt och dess koppling till vården av döende patienter;
- identifiera och redogöra för de värden som kan aktualiseras och hamna i konflikt vid vård i livets slutskede;
- förklara regelverket kring att inte påbörja eller avbryta livsuppehållande behandling;
- beskriva den palliativa vårdens olika aspekter och inriktning med utgångspunkt från nationella och internationella riktlinjer;
- självständigt söka, kritiskt granska och presentera relevant litteratur för ett avgränsat område inom ämnet för kursen.

Innehåll

Kursen belyser de etiska frågor som uppstår vid övergång från botande eller livsförlängande behandling till palliativ vård med särskilt fokus på värdekonflikter som kan uppstå. Särskild vikt läggs vid korrekt användande av terminologi och definitioner, eftersom dessa till stor del styr debatten kring hur vården i livets slutskede bör utformas. Kursen tar upp regelverket kring livsuppehållande behandling, samt ställningstagandet att antingen inte påbörja eller att avbryta

sådan behandling. Vi diskuterar olika etiska argument i debatten kring etiska frågor vid vård i livets slutskede och framför allt rörande gränsdragningen mellan exempelvis palliativ sedering, assisterat suicid och eutanasi. Kursen tar även upp den palliativa vårdens inriktning och målområden.

Undervisning och examination

*Undervisning och examination på halvdistan*s

Undervisningen är utformad som en halvdistan skurs med sammanlagt två träffar och eget arbete (instudering, förberedande av muntlig presentation och skriftlig essä) mellan träffarna. Under träffarna består undervisningen av föreläsningar, faldiskussioner och gruppövningar. Närvaro krävs i enlighet med högskolans regelverk.

Examination sker fortlöpande (aktivt deltagande i kurshelger), samt genom en kort tentamen i mitten av kursen med 2-3 frågor som ska inlämnas inom en vecka, och en avslutande skriftlig examinationsuppgift (2500-3000 ord exklusive fotnoter och referenser). För aktivt deltagande ges något av betygen E eller F (G respektive U). På tentamen och den skriftliga inlämningsuppgiften ges något av betygen A-F (VG-G-U). För godkänd kurs (minst E) krävs att såväl deltagandet som de två examinationsuppgifterna har fått minst betyget E. Tentamen står för 25 % och den längre inlämningsuppgiften i slutet av kursen står för 75 % av slutbetyget för kursen.

Litteratur

Obligatorisk:

Carlsson B., Gustafson S., Hellström H. (red.) *Det icke förhandlingsbara – en debattbok mot dödshjälp*, Veritas förlag, 2011.

Sandman L. och Woods S., *God palliativ vård – etiska och filosofiska aspekter*, Studentlitteratur AB, 2003.

Statens Medicinsk-Etiska Råd (SMER), *Eutanasi – en debattskrift*, Etiska vägmarken 5 (nedladdningsbar från internet), Gotab Stockholm 1992.

Utöver ovanstående kommer det vid kursstart att för varje vecka att vara upplagt ett större antal artiklar och textutdrag på Moodle. Kurslitteraturen omfattar även den litteratur som används för det självständiga arbetet (ca 5-6 artiklar eller motsvarande, beroende på ämne).

Rekommenderad:

Beck-Friis B. och Strang P. (red), *Palliativ medicin och vård*, Liber AB, 2012, 4:e upplagan. Främst kapitel 2 (parentes kring specifika cancersjukdomar), 3 (översiktligt), 4-6, 8-9, 11-15, 19-21 samt 25.

Se i övrigt ”Kursplaner: allmänna bestämmelser”.

Kursplanen fastställd 2016-02-17

Kursplanen gäller fr.o.m. 2016-03-15